

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Qui habet deliberata[m] volu[n]tate[m] no[n] pecca[n]di po[ssi]t dici
b[ea]tus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De bona volūate Fo. CVI.

Vicia: horret luxuria: fugat furore: firmat amore: calcat supbia: excludit inuidia
conteret lingua: mores componit: malicia odit. Perfecta pnia cogit peccore libere
sufferre oia. Angustat^o vltro adicit. castigatus gratias agit. prouocat^o tacer:
exasperatus blandit. In eius corde contritio: in ore confessio: in opere rota homi
litas inuenit. Hec Chrysostomus. Ex dicitis patet qd vere penitens debet esse in vero ac
firmo proposito abstinendi a peccatis.

Qui habet deliberatā volūtatē nō peccādi pōt dici bñs.

Quicumq; ergo fuerit in tali proposito cauendi pro tempore futuro habet pro
culdubio in se thesaurū infiniti valoris et felix ac beatus dici potest: in
q̄ta illud psal. xxxj. Beati quoz remisse sunt iniquitates et quozum tecta
sunt peccata. Intellige qd contritus est bñs in spe et si nō in re. Tante quippe
virtutis ac meriti est deliberata voluntas abstinendi a peccatis: vt si aliquis
moreret in tali proposito sine confessione: sola p̄tritione saluabit: nunq̄ tamē
saluari poterit sine proposito implicito vel explicito cōfiteendi/sacris faciendi/et ab
stinendi. Et qd est longe prestabilius: tanevehemēte posset esse peccati disp̄
centia et inhestitio mentis ad deū quādo mens hominis auertit a peccato qd non re
manebit obligatio ad aliquā penā: vt inquit sanctus Tho. in. iij. lib. cōtra gen
tiles. ca. clviij. Sed per oppositū. Ille qd nō habet verū propōsitū abstinendi a
peccatis pro tempore futuro: nunq̄ erit gratus deo etiā si ageret omnē peniten
tiam mundi: nec per cōsequens poterit remissionē consequi peccatorū suoz: qz
soli cōtrito remittunt peccata. Et quo patet qd multi dānant: qui t̄mmodo la
bijs dicūt: dñe miserere mei. sed corde polluti sunt et immundi habētes deside
riū peccandi. Quib; aut veritas. Hic plus labijs me honorat cor aut eoz lon
ge est a me. Hi profecto sunt tales regi Antiocho qui de peccatis suis vehemen
ter dolere videbat qui etiā multa promisit se facturū ob reuerentiā dei: vt pa
ter. ij. Macha. ix. ca. Sed qz ore t̄m erat humiliatus: ideo veniā a dño non fuit
p̄secutus. Quapropt̄ dicit ibi in textu. Orabat scelestus dominū a quo miser
cordiā nō erat cōsecuturus. Sic patet legitimus de Saule rege israel qui rep̄
hensus a samuele dixit. Peccauit: qz preuaricatus sum sermonē dñi: vt dicit. j.
Regū. xv. ca. Sed nec ipse veniā obtinuit eo qd simulate locutus est. Ore qui
dem humiliter videbat: sed corde superbus fuit iudicatus. Expediit ergo vt qui
veniā a domino cōsequi desiderat rectitudinē iusticie teneat. Exemplo sanctiss
simi regis Dauid: Qui redargutus a Nathan p̄pheta puro ac sincero corde Vere cō
dixit: Peccauit dño. At subito audire meruit. Dñs quoq; transtulit a re pecca
trū tuū non morieris: vt patet. ij. Regū. xij. ca. Vere mirabile dictu. Saul cla
sequi dauid: peccauit. Idē clamat dauid: et tamē solus dauid veniā cōsecutus est. Quā
vid. rum ad naturā ambo hoies: quantū ad dignitatē ambo reges israel: ambo a
samuele in reges consecrati. Ambo clemēter admoniti. Que ergo obsecro tan
ta diuersitas: Nisi qz dauid vere cōtritus et humiliatus ea qd ore expressit re
ritatē. Idē dici pōt de duob; latronib; cū christo crucifixis qui eandē penā su
stinuerunt: sed nō eundē finē cōsecuti sunt. Hinc Hieron. et allegat a Thoma
in catena aurea super Marcū sic ait. Cum iniquis veritas deputata: vnū re
liquit sinistrū: alterū assumit dextrū sicut in die iudicij faciet et simili crimine
tam dissimiles sortiantur vias. Alter antecedit petrum in paradiso: alter Judā
in inferno. Confessio breuis vitam adquisiuit longā. Et blasphemia finita pe
na plectitur eterna. Hec Hieronymus. Quāte etiā virtutis atq; efficacie sit de cia cōtri
liberata voluntas abstinendi a peccatis patet multipli. i. exemplo. Nā legitimus rōis pro
de quodā sancto eremita Paulo nomine qui ex particulari gratia sibi data a bat̄ m̄tri
domino: potuit videre aliquando statum hominis interioris quantum ad antipl̄. i. exē
mam. Hic semel vidit peccatorē quendam intrare eccliam et angelum bonum plo.

De modo contritionis

alonge sequente eum: malū vō angelū vidit gaudentē iuxta eum. Cū autē is peccator exiret ab ecclesia: vidit sanctū pater totū oppositū scz bonū angelum iuxta eum: et malū alonge sequentē. Quōd cū socijs reculisset: ip̄s q̄rentib; qd in ecclesia fecisset: respōdit Nihil penitus. Quid ḡ inq̄r cogitasti: At ille dixit. Cū legeres illud Esa. j. c. Lauamini mūdī estote: cogitasti de feditate peccatorū meorū et volui vehemēter de statu p̄culoso in q̄ postus eram. Ex q̄ patet quantū valeat vera p̄ritio ac sui recognitio. Itē de quodā latrone dicit q̄ cōpuncto corde veniebat ad quendā sanctū vīz vt cōfiteret̄ ab eodē. q̄ in via occisus fuit. Inrelligēs autē vir sc̄tū eū mortuū orauit p̄ eo. Cū reuelatū fuit q̄ cōfessio cū p̄posito satisfecit eum saluauit. De alio magno peccatore fert̄: q̄ corde cōfessio sc̄psit peccata sua vt diligētius p̄fiteret̄. Lūq; velle illa legere corā p̄fessore: nihil penitē sc̄ptū inuenit. Tūc ait p̄fessor. Fili: aqua salutaris vere cōfessionis deleuit peccata tua. Est ḡ p̄ritio illud mare magnū in quo pharaō rex egypti cū toto exercitu suo summergit̄. Hinc Thren. ij. c. Magna ē velut mare p̄ritio tua. Et qz natura cordis humani occulta est nec oculis patet corā poris: qz sol⁹ de⁹ intuet̄ cor: vt dicit̄. j. Regū. xvj. ca. Iō multū circa etus statū decipiunt credēs illud deo gratū et humiliatū. Unusq; eū naturaliter

Nota qz sibi fauet: et nemo suipsius deceptionē putat. Nā videm⁹ q̄ plures morigeratos ac ciuiles q̄ ad exteriora q̄ ecclesias / sermones / pegrinationes / atq; opa de decipiunt genere bonorū frequētant: q̄ tñ in pctis vsure / luxurie / simonie / false mercatoris tur in cor et hmoi pseuerāt. et nihilomin⁹ cōfitent̄: absoluunt̄: omni anno cōmunicant̄: de suo. atq; p̄ bonis ch̄itanis habent̄. Et quo sumūt audaciā peccandi: qz familiaritas parit cōtempnū. et vltus cōuertit̄ in naturā. Et qz ex frequētatis actib; generat̄ habitus: nō semp̄ deteriores sūt atq; a scelere in scelus furibūdo impetu p̄cedunt. Hinc Greg. Peccatū qd per penitentiā non diluit̄ mox suo pōdere ad aliud trahit. Ideo peccatrix ania diligēt⁹ aperiat oculos mentis sue atq; se ipsam p̄bet: nō quidē simulato: sed vero exp̄imēto: q̄ noticiā status cordis sui pateat euidēt ne pereat cū reprobis. Sumat iḡ exemplū a radice arboris q̄ lz occulta sit: attamē efficacīa virtutis sue cognoscit̄: si p̄ducit̄ flores: si fructus germinat. Sic pariter natura cordis humani q̄ latet intrinsecus: ex fructib; vere penitēte dinoscit̄ pōt. Ideo ait veritas: A fructib; eorū cognoscetis eos. Et itēz. Opa q̄ ego factō ip̄a testimoniū p̄hibēt de me.

Propositū cōfiteudi requirit̄ ad p̄ritionē.

Consequenter ad verā contritionē requirit̄ vt peccator verum habeat p̄positū cōfiteudi omnia peccata nō cōfessa. et de quib; prius nō fuit legitime absolutus. Vulnere enim clausa plus cruciant̄: teste Gregorio. sed cum putredo que intus feruet eijct̄: ad salutē dolor aperit̄. Sicut ergo perito ac discreto medico tota plaga ostendenda est ab eo qui in corpore curari optat iuxta illud Boetij in. j. lib. de cōsol. prosa. iij. Si operā medicantis expectas oportet vt vulnus detegas. Sic medico animarū qui locū summi medici tenet in terris: omnia peccatorū vulnera tā cordis q̄ oris: tam operis q̄ omissionis integralit̄ ostendēda sunt: etiā quo ad singulas circūstantias pctm̄ aggrauātes. Quidē q̄ppe in arborib; atq; in herbis virētib; q̄ nisi male radices euellent iterū succrescunt vt bonas opprīmant. Sic pariter nisi eradicent̄ peccatorum occasiones iterū multiplicant̄ peccata. Hinc Hieremias Thren. ij. ca. ait. Effunde sicut aqua cor tuū ante cōspectū dñi. Que verba duo tangūt. Primo cōfessionē cū ait. Effunde sicut aqua cor tuū. Secōdo tangūt cōfessionē cū subdit: ante cōspectū dñi. Iō dicit̄ glosa sup̄ isto passu: An cōspectū domini cor suū effundit qui sacerdoti tanq; vel vltario se cōmittit. Et ideo David in psal. ait. Dñe ante te omne desiderū meū: et gemit⁹ meus a te nō est absconditus. Propterea iubemur cōfiteri peccā nostray et erubescentiā patiamur p̄ penā qz vt Au-